

Betænkning

over forslag til lov om ændring af lov om Danmarks Statistik.

(Afgivet af udvalget den 1. december 1971).

Udvalget har holdt 3 møder og har i et samråd med økonomi- og budgetministeren drøftet dels behovet for en yderligere revision af loven om Danmarks Statistik, dels omfanget og indholdet af en eventuel påtænkt udbygning af statistikken vedrørende serviceydelser.

Ministeren har over for udvalget tilkendegivet, at han ikke finder, at der er behov for at tage hele loven om Danmarks Statistik op til revision, idet loven indtil nu synes at have virket efter sin hensigt.

For så vidt angår serviceydelser, har ministeren vedrørende turistområdet oplyst, at Danmarks Statistik ud over den iværk-

satte hotelstatistik og campingstatistik har planer om at etablere en statistik over udlejning af ferieboliger. Den foreslåede udvidelse af lovhjemmelen vil være en forudsætning for iværksættelsen af en sådan statistik. Derudover er der med de nuværende budgetrammer ikke planer om at inddrage andre former for serviceydelser under en statistisk belysning.

Endvidere har ministeren i besvarelse af yderligere spørgsmål fra udvalget fremsendt de som bilag optrykte redegørelser, hvortil henvises.

Herefter indstiller *udvalget* lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Erling Olsen.

Camre,
formand.

Marianne Ziirsén.

Poul Dalsager.

Poul Nielson.

Axel Ivan Pedersen.

Bertel Pedersen.

Per Dich,
næstformand.

Knud Bro.

Hanne Budtz.

Juul-Madsen.

Nyboe Andersen.

Enggaard.

Karlskov Jensen.

Niels Helveg Petersen.

Grethe Philip.

Ømann var ved betænkningens afgivelse fraværende p. g. af udsendelse i offentligt hverv.

Bilag.

Udvalgets spørgsmål til økonomi- og budgetministeren og ministerens besvarelser.

Spørgsmål 1:

Til belysning af det omfang, hvori indsamlingen af nye oplysninger modsvares af ophør med indsamlingen af hidtil indhentede oplysninger, ønskes en redegørelse for de områder, hvor Danmarks Statistik i de senere år er ophørt med at indsamle oplysninger.

Svar:

Den kontakt, Danmarks Statistik gennem sit løbende arbejde har med såvel leverandørerne af primæroplysninger som forbrugere af statistik, er i de senere år blevet væsentligt udbygget gennem nedsættelse af kontaktudvalg, omfattende repræsentanter for bl. a. de vigtigste grupper af brugere af statistik. Sådanne kontaktudvalg dækker i dag en række vigtige statistikområder, hvori blandt kan nævnes arbejdsmarkedsstatistik, kreditmarkedsstatistik, udenrigshandelsstatistik, den centrale økonomiske statistik til belysning af konjunkturudviklingen, reguleringspristallet, kriminalstatistik, socialstatistik, indkomststatistik, planlægningsstatistik, statistik vedrørende Grønland og statistik vedrørende kommunernes forhold.

De herved skabte muligheder for at følge behovet for statistik og ændringerne heri udnyttes i videst muligt omfang også til at undersøge, om den stedfundne udvikling skulle tale for omprioriteringer i den eksisterende statistikproduktion, således at der for at muliggøre dækning af nyopståede behov indenfor de fastlagte budgetrammer sker nedlægninger af eksisterende statistikproduktion, for hvilke behovet skønnes at være mindre påtrængende.

De vigtigste områder, indenfor hvilke Danmarks Statistik som led i en sådan omprioritering i de senere år er ophørt med at indsamle oplysninger eller for at opnå besparelser har skåret ned på publikationsvirksomheden, er følgende:

1. En total erhvervstælling omfattende i

hovedsagen alle erhverv med undtagelse af landbrug, gartneri, skovbrug, fiskeri m. v. blev sidst foretaget i 1958 og indtil da med ca. 10 års mellemrum. Spørgsmålet om, hvorvidt der i slutningen af 60'erne skulle afholdes en ny erhvervstælling, blev i 1968 drøftet med erhvervene, hvorefter det besluttedes, at der indtil videre ikke skulle gennemføres nye totale erhvervstællinger. Begrundelsen herfor var, at sådanne omfattende tællinger ikke kan gennemføres indenfor en rimelig tid, idet tilvejebringelsen af primærmateriale fra henimod 200.000 byerhvervsvirksomheder kræver en omfattende manuel gennemgang af besvarelserne, herunder tilbagesendelse eller anden form for supplerung af mangelfulde besvarelser for normalt ca. $\frac{1}{3}$ af samtlige skemaer, forinden en egentlig maskinel bearbejdning kan finde sted. Til afløsning af totale erhvervstællinger stiles der mod at tilvejebringe mere aktuelle oplysninger om erhvervene ved tællinger for enkelte erhverv. En sådan totaltælling for detailhandelen blev gennemført i 1969. Til delvis dækning af de behov, de store erhvervstællinger hidtil har imødekommet, er der endvidere etableret en detaljeret kvartalsvis omsætningsstatistik på grundlag af momsoplysningerne, ligesom der på grundlag af ATP-registrets oplysninger arbejdes med en kvartalsvis erhvervsopdelt beskæftigelsesstatistik. Hermed vil være opnået tilvejebringelse af en ret omfattende statistik uden direkte ulejlighed for virksomhederne.

2. Til og med skatteåret 1968-69 (indtægtsåret 1967) er der hvert år blevet udarbejdet en ret detaljeret statistik over indkomst- og formueansættelserne til staten med oplysning om ansættelsernes fordeling bl. a. på erhverv og stilling. Statistikken, der var baseret på ligningsmateriale modtaget fra kommunerne, forudsatte et betydeligt manuelt arbejde, hvad der bl. a. medførte, at statistikken nødvendigvis først kunne foreligge på et relativt sent tidspunkt. Det

besluttedes derfor i 1969 at opgive udarbejdelsen af denne statistik for såvel indtægtsåret 1968 som for indtægtsåret 1969 (det skattefrie år), idet der dog for indtægtsåret 1968 er udarbejdet en statistik over indkomstansættelserne til staten, men uden fordeling på erhverv og stilling. Formålet hermed var i første række at frigøre ressourcer til planlægning af den statistiske udnyttelse af slutligningsmaterialet under kildeskatten.

3. Til og med 1966 indsamledes der hvert år oplysninger om industriens råvareforbrug. Det besluttedes i 1967, at sådanne oplysninger fremover kun skulle indsamles med års mellemrum, bl.a. med henblik på at fritage erhvervslivet for en ikke uvæsentlig rapporteringsbyrde. Det er hensigten påny at indsamle oplysninger om industriens råvareforbrug i 1973.

4. Til og med finansårene 1966-67 blev der hvert år foretaget opgørelser over gave- og arveafgift. Skatte departementet har givet tilslutning til, at der fremover kun skal foretages sådanne opgørelser hvert 3. år. En sådan opgørelse for finansåret 1970-71 er under udarbejdelse.

5. Landbrugsministeriet har i 1971 givet tilslutning til, at Danmarks Statistik kan opføre med fremover at beregne det særlige byggeomkostningsindeks for et husmandsbrug.

6. Det besluttedes i 1970 at indstille den i 1968 påbegyndte statistik over bilsyn. Der er imidlertid fra justitsministeriet, trafik-sikkerhedskommissionen og rådet for større færdselssikkerhed gjort kraftige indsigelser herimod, og det er herefter besluttet at genoptage statistikken fra og med 1972 på et ændret grundlag, som skulle muliggøre statistikken udarbejdelse til lavere omkostninger, og som bl.a. er baseret på, at dele af materialet kun bearbejdes på udsnitsbasis.

7. Det besluttedes i 1968 at indstille en indtil da foretaget årlig opgørelse over mejeriernes beskæftigelse, udarbejdet på grundlag af oplysninger indhentet fra mejerierne. Baggrunden herfor var, at væsentlige dele af de indhentede oplysninger kunne tilvejebringes fra Mejerikontoret i Århus.

8. Der blev i 1970 foretaget visse nedskæringer i Danmarks Statistiks publikationsvirksomhed. Således blev der foretaget

en beskæring af omfanget af det årlige hæfte vedrørende landbrugsstatistik, ligesom arbejdet med udarbejdelse og udgivelse af en publikationsserie indeholdende historisk landbrugsstatistik 1900-1965 midlertidig blev indstillet. Samtidig besluttedes det at indstille den hidtidige detaljerede bearbejdelse af ligningsmaterialet i forbindelse med ejendomsvurderingerne. De i forbindelse med 14. alm. vurdering indsamlede oplysninger vil derfor ikke blive bearbejdet af Danmarks Statistik.

9. Endelig bør det nævnes, at den stigende statistiske udnyttelse af administrative registre, herunder i første række CPR-registret og momsregistret, har muliggjort, at man på en del områder kan undlade indsamling af primærmaterialet fra kommuner og erhvervslivet. Af størst betydning er det, at statistikken over befolkningens bevægelser — flytninger, vielser, skilsmisser, fødsler og døde — der hidtil var baseret på oplysninger fremskaffet af kommunerne og andre offentlige myndigheder, fremover i alt væsentligt vil kunne udarbejdes på grundlag af de oplysninger, der indgår til CPR. Endvidere ajourføres det erhvervsregister, som Danmarks Statistik har opbygget, og som anvendes som grundlag for indhentelse af oplysninger fra erhvervslivet, i vidt omfang ved hjælp af oplysninger, der tilgår momsadministrationen om nye virksomheders dannelse og ophør af eksisterende virksomheder, hvad der har medført, at de til brug for ajourføringen af registret nødvendige skemaudsendelser og andre henvendelser til virksomhederne har kunnet reduceres væsentligt. Tilsvarende kan nævnes de årlige opgørelser af motorparken, der indtil 1968 foretoges på grundlag af ret omfattende indberetninger fra de enkelte motorkontorer, hvorefter en nærmere bearbejdning gennemførtes i Danmarks Statistik. Efter etableringen af det landsdækkende centrale motorregister i 1968 er disse indberetninger bortfaldet, og statistikken udarbejdes på grundlag af det centrale register uden medvirken fra de centrale motorkontorer.

I vedlagte underbilag er der givet en oversigt over anvendelsen af Danmarks Statistiks bevillinger i finansåret 1970-71, herunder en specifikation af udgifterne ved de enkelte tællinger.

Underbilag.

Anvendelsen af Danmarks Statistiks bevillinger 1970-71.

Danmarks Statistiks samlede udgifter i 1970-71 var på 34,4 mill. kr. Af dette beløb udgjorde lønudgifterne 24,5 mill. kr. eller ca. 71 pct., jfr. nedenstående oversigt over de vigtigste udgiftskategorier.

Regnskab for Danmarks Statistik 1970-71, fordelt på udgiftsarter.

	Mill. kr.
Lønudgifter.....	24,5
Leje og vedligeholdelse af maskiner	1,3
Udgifter til maskinel databehandling udenfor Danmarks Statistik.	2,1
Andet arbejde udført af andre.....	0,7
Publikationer m. v.....	2,2
Trykning af skemaer udenfor Danmarks Statistik.....	0,9
Porto.....	0,8
Andre udgifter (kontorhold m. v.)	1,9
<hr/>	
Tilsammen 1970-71.....	34,4
Indtægter 1970-71.....	1,4

Bl. a. på grundlag af det i efteråret 1969 indførte selvregistreringssystem, hvor hver enkelt ansat under kontorchefcharge afleverer ugesedler med angivelse af arbejdstidens anvendelse — angivet i timer — på den enkelte arbejdsdag, er der for finansåret 1970-71 udarbejdet en fordeling af udgifterne på de forskellige aktiviteter. Hovedparten af udgifterne — i alt 23 mill. kr. — har direkte kunnet henføres til de enkelte tællinger, jfr. omstående specifikation, medens de øvrige udgifter enten er fællesudgif-

ter eller af en sådan art, at fordeling på de enkelte tællinger ville have medført et uforholdsmæssigt stort arbejde, jfr. nedenstående oversigt.

Regnskab for Danmarks Statistik 1970-71, fordelt på udgiftsformål.

	Mill. kr.
Fordelt på tællinger, jfr. bilag*) ...	23,6
Statistisk arbejde i øvrigt i fagkontorerne.....	0,3
Servicearbejde mod betaling.....	0,5
Statistisk Årbog (redaktion + trykning m. v.).....	0,7
Diverse lønudgifter (36. lønramme og derover, Planlægningsudvalgets sekretariat m. v.).....	3,0
Administrativt arbejde samt bibliotek og trykkeri.....	2,4
Sygdom.....	1,1
Ferie.....	1,7
Kontorhold, anskaffelse af kontormaskiner m. v.....	1,8
<hr/>	
I alt.....	35,1*)

*) Beløbet overstiger de faktiske udgifter med 0,8 mill. kr., idet der ved fordelingen af de interne udgifter til maskinel databehandling er regnet med 0,8 mill. kr. til forrentning og afskrivning af egne maskiner. Denne post er ganske vist fiktiv i relation til Danmarks Statistiks budget, men nødvendig for at få en realistisk bedømmelse af den økonomiske belastning for de enkelte tællinger ved anvendelse af maskinel databehandling.

Omkostningsfordeling på tællinger 1970-1971.

1.000 kr.

Tællingsnummer	Lønninger i h. t. ugesedler	Maskinel behandling uden for		Publika- tioner, trykning uden for	Porto	I alt
		i Dan- marks Statistik	Dan- marks Statistik	Danmarks Statistik		
0010 Folketælling	529	55	142	519	—	1.245
0040 Beskæftigelsestælling	103	72	11	—	100	286
0050 Boligtælling	178	—	—	2	—	180
0060 Fødselsstatistik	225	199	20	—	—	444
0061 Fertilitet	53	—	75	—	—	128
0070 Dødsfald	114	131	22	—	—	267
0090 Ægteskaber	39	46	56	—	—	141
0100 Skilsmisser	50	8	—	—	—	58
0110 Indenlandske flytninger	13	69	119	44	—	245
0120 Udenlandske flytninger	18	—	93	—	—	111
0140 Registerbefolkningen	71	—	—	—	—	71
0150 Beregnet aldersfordeling	36	—	—	—	—	36
0180 Administrativ inddeling	42	—	—	—	—	42
0210 Færøerne, folketælling	—	—	—	26	—	26
0260 Færøerne, fødsler	9	2	—	—	—	11
0400 Grønlandsk folketælling	3	—	—	15	—	18
0595 Grønlandsk erhvervstælling	35	—	—	—	—	35
0600 Undervisningsstatistik	58	—	—	—	—	58
0650 Forskningsstatistik	43	4	—	—	—	47
0690 Anden kulturstatistik	23	—	—	—	—	23
0700 Sociale udgifter	72	—	—	—	—	72
0710 Social personstatistik	43	—	—	—	—	43
0720 Boligsikring	30	—	—	—	—	30
0750 Nordisk socialstatistisk rap- port	17	—	—	—	—	17
0790 Anden socialstatistik	17	—	—	—	—	17
0800 Retspleje	14	—	—	—	—	14
0810 Anmeldelser	10	—	—	—	—	10
0820 Domfældelser	88	41	—	14	—	143
0840 Fængselsstatistik	47	6	—	—	—	53
0900 Befolkningsprognoser Dan- mark	16	—	—	31	—	47
4000 Folketingsvalg	48	—	—	—	—	48
4200 Kommunevalg	99	—	—	—	—	99
4300 Menighedsrådsvalg	12	—	—	—	—	12
1000/50 Udenrigshandel	2.211	2.252	776	559	66	5.864
1100 Direkte transit	4	104	—	—	—	108
1120 Skibsbrug	18	—	—	—	—	18

Tællingsnummer	Maskinel behandling			Publika-	Porto	I alt
	Lønninger i h. t. ugesedler	i Dan- marks Statistik	uden for Dan- marks Statistik	tioner, trykning uden for Danmarks Statistik		
1.000 kr.						
1130 Enhedsværdi og kvantum- indeks	24	—	—	—	—	24
1150 Handelsstatistisk varefor- tegnelse	34	—	—	—	40	74
1185 Færøerne og Grønland, ind- og udførsel	99	40	—	—	2	141
1200 Råvarelagre	56	14	—	7	26	103
1300 Landbrugstællinger	618	68	171	134	2	993
1400 Maskinstationer	29	—	—	—	—	29
1500 Svinetællinger	45	—	—	8	3	56
1503 Hornkvæg	10	—	—	—	—	10
1610 Høstudbytte	62	—	—	—	—	62
1620 Arbejds løn, landbrug	55	28	5	3	2	93
1630 Investeringer, landbrug	16	—	—	—	—	16
1700 Gartnerier	90	—	—	2	—	92
1710 Grønsager, friland	19	—	—	—	1	20
1720 Frugt og bær	17	—	—	—	1	18
1730 Drivhusgrønsager og champignon	9	—	—	—	1	10
1750 Gavntræ og brænde	17	—	—	—	1	18
1800 Kapitelstakster	10	—	—	—	—	10
1810 Slagtning af hornkvæg	18	—	—	—	—	18
1820 Produktion af landbrugs- produkter	324	—	—	—	—	324
1850 Historisk statistik	31	—	—	—	—	31
2000 Byggevirkksomhed	112	—	—	—	8	120
2020 Boligbyggeri i større byer	9	—	—	—	2	11
2040 Byggebeskæftigelse udsnit	69	24	—	—	35	128
2050 Byggeindeks, enfam	10	—	—	—	—	10
2061 Byggeindeks, muret	15	—	—	—	—	15
2100 Regnskabsstatistik, bygninger og anlæg	63	23	—	—	5	91
2110 Konjunkturbarometer, bygge- og anlægsvirkksomhed	20	7	—	—	—	27
2200 Arbejds løshed	147	—	—	11	—	158
2210 Arbejdsformidling	22	—	—	3	—	25
2220 Arbejds løshed, særopgørelser	1	11	—	—	—	12
2240 Arbejds løn	17	—	—	—	—	17
2270 Løn, statsansatte	111	42	—	—	—	153
2330 Lærlingestatistik	10	9	—	5	—	24
2400 Regnskab engros	308	52	6	—	13	379
2410 Regnskab detail	200	30	—	—	24	254
2500 Detailhandel total	498	85	1	—	—	584
2600 Detailomsætningsindeks	198	42	4	—	61	305
3000 Indkomst og formue, endelig	100	112	—	38	—	250
3001 Indkomst og formue, fore- løbig	20	—	—	—	—	20
3002 Millionærstatistik	11	—	—	—	—	11

1.000 kr.

Tællingsnummer	Lønninger i h. t. ugesedler	Maskinel behandling uden for		Publika- tioner, trykning uden for	Porto	I alt
		i Dan- marks Statistik	Dan- marks Statistik	Danmarks Statistik		
3040 Den kommunale beskatning . . .	81	—	—	—	—	81
3100 Amtskommunal ejendoms- beskatning	13	—	—	—	—	13
3200 Personlige skatter, staten	23	—	—	—	—	23
3210 Kildeskat	73	—	397	—	—	470
3220 Forskudsregistrering	45	—	—	—	—	45
3500 Kommunale regnskaber	232	—	—	—	—	232
3520 Kommuners gæld	68	—	—	—	3	71
3530 Kommuners investeringer	17	—	—	—	2	19
3540 Kommuners budgetter	21	—	—	—	—	21
3560 Mellemkommunale refusioner . .	20	7	—	—	—	27
3570 Sygehustilskud	17	—	—	—	—	17
4400 Biografbelægning	55	—	—	—	—	55
4401 Biografregnskab	21	—	—	—	—	21
4500 Ejendomsværdi	46	—	—	53	—	99
5000 Nationalregnskab	149	—	—	—	—	149
5100 Input-output	95	—	—	—	—	95
5200 Prisindeks	143	18	14	—	—	175
5220 Indeks forbrugerpriser	19	23	—	—	—	42
5230 Huslejeindeks	28	11	2	—	—	41
5240 Pristal, Grønland	31	—	—	—	—	31
5250 Engrosprisindeks	147	1	—	—	—	148
5300 Betalingsbalance	170	69	2	—	23	264
5400 Forbrugsundersøgelse	39	—	4	—	—	43
5480 Forbrugsundersøgelse, Grønland	26	40	—	—	—	66
5500 Penge- og kreditmarked	91	5	—	—	3	99
5550 Aktieselskabsstatistik	75	16	—	—	—	91
5600 Ejendomssalg	31	1	37	17	—	86
5700 Internationale oversigter	18	—	—	—	—	18
5710 Prisgeografiske under- søgelser	158	34	756	—	—	948
6000 Regnskabsstatistik, industri . .	399	60	—	—	22	481
6010 Regnskabsstatistik, kombinerede	27	—	—	—	—	27
6030 Industriens beskæftigelse	80	95	—	3	—	178
6050 Industriens investeringer	71	20	—	3	11	105
6100 Industriens varestatistik	424	24	80	298	44	870
6160 Industriens omsætning	11	79	—	—	—	90
6180 Mængdeindeks	27	—	—	—	—	27
6200 Konjunkturbarometer	39	5	—	2	6	52
6210 Beskæftigelsesindeks	177	52	—	—	14	243
6320 Energiforbrug	13	3	—	—	—	16
Fælles industristatistik	—	—	—	80	—	80
7000 Skibsbestand	13	5	—	—	—	18
7010 Anløb	151	98	—	7	—	256
7030 Skibe, udenrigsfart	46	15	—	—	—	61
7100 Motorkøretøjsparken	18	—	—	—	—	18

Spørgsmål 2:

Kan ministeren redegøre for, hvilke forbedringer Danmarks Statistik har truffet med hensyn til udarbejdelse af en forbedret konjunkturstatistik, herunder såvel indkomststatistik som lagerstatistik m. v.?

Svar:

På en række områder er der i de sidste år gennemført eller forberedt forbedringer inden for statistikområder, der tjener til belysning af konjunkturudviklingen. Blandt de vigtigste kan nævnes:

1. Lønindeks for industrien.

Det månedlige beskæftigelsesindeks for industriens arbejdere er fra 1971 suppleret med månedlige indeks for timeløn og lønsam. Med henblik på at etablere et tilsvarende indeks for lønsam til industriens funktionærer spørges tillige om funktionærløn. Den nye løn- og beskæftigelsesstatistik forventes at være fuldt indarbejdet i begyndelsen af 1972.

2. Momsstatistik.

Ved samarbejde med toldvæsenet er der på grundlag af de oplysninger, der fremkommer i forbindelse med merværdiafgiftsordningens administration, etableret en kvartalsstatistik, der viser byerhvervenes samlede merværdiafgift, køb og samlede afgiftsangiven omsætning med opdeling på afgiftspligtig indenlandsk omsætning og afgiftsfri eksportomsætning. Opgørelsen opdeles ved hjælp af Danmarks Statistiks Erhvervsregister på 8 erhvervs hovedgrupper inddelt i tilsammen 60 undergrupper.

*3. Beskæftigelsesstatistik.**a. ATP-statistik.*

Ved samarbejde med ATP-administrationen forventes for første halvår 1972 påbegyndt en kvartalsstatistik på grundlag af de redegørelser om ATP-indbetalinger for hver enkelt lønmodtager, som arbejdsgiverne kvartalsvis indsender til ATP-administrationen. Kvartalsstatistikken vil bl. a. omfatte oplysninger om antal personer, for hvilke der i løbet af kvartalet har været indbetalt bidrag til ATP, og de indbetalte ATP-beløb. Oplysningerne opdeles på branchegrupper på samme måde som momsstatistikken.

b. Beskæftigelsestællinger.

Fra 1972 vil de siden 1969 gennemførte årlige beskæftigelsestællinger, der er baseret på et udsnit af hele befolkningen mellem 15 og 75 år, blive foretaget 3 gange om året.

4. Detailomsætningsindeks.

Fra 1970 offentliggøres der hver måned foreløbige indeks for hovedgrupper af brancher med efterfølgende offentliggørelse hver anden måned af indeks med detaljeret brancheopdeling for hver af de forløbne 2 måneder. Tidligere offentliggjordes detailomsætningsindekset hver anden måned for hver af de forløbne to måneder.

5. Konjunkturbarometer for bygge- og anlægsvirksomhed.

For bygge- og anlægsgagnene er fra begyndelsen af 1970 gennemført en kvartalsvis konjunkturbarometerstatistik i lighed med den, der udarbejdes for industrien.

6. Byggestatistik.

Den løbende statistik over byggevirksomheden er blevet væsentligt udbygget. Den månedlige opgørelse af boligbyggeriet dækker nu ca. 70 pct. af hele landets boligbyggeri mod i 1966 mindre end halvdelen og vil blive udvidet til at omfatte hele landet, når alle nye primærkommuner har fået udstrakt bygningsmyndigheden til hele kommunen. Der er i statistikken indført opdelinger på enfamiliehuse og andet boligbyggeri samt på støttet og ustøttet byggeri. Opgørelserne over hele byggevirksomheden foretages nu for hele landet hvert kvartal og med betydelig flere specifikationer end tidligere.

7. Arbejdsformidlingsstatistik.

På grundlag af indberetninger fra arbejdsformidlingskontorerne offentliggøres fra 1969 månedligt oplysninger om henholdsvis ledige, besatte og ubesatte pladser. Omend disse oplysninger ikke dækker hele arbejdsmarkedet, har udsvingene i denne statistik vist sig at følge konjunkturudviklingen ret nøje.

8. Pristal.

Fra 1967 er der blevet beregnet månedsindeks til brug for reguleringspristallet, og samtidig er forbrugerprisindekset blevet beregnet hver måned. Indtil 1967 beregnedes der kun pristal én gang hvert kvartal.

9. Kreditmarkedsstatistik.

Der er i 1969 etableret en kvartalsstatistik over låntagningen i kommuner, værker, havne m. v. samt en statistik over forsikringsselskabernes og pensionskassernes beholdninger af aktier og børsnoterede obligationer og de kvartalsvise bevægelser heri. Fra begyndelsen af 1971 er der indledt en særlig månedsstatistik for bankerne, men med udvidet objektinddeling, som muliggør mere specificerede likviditetsoplysninger til supplerende af den eksisterende månedsstatistik. En tilsvarende månedsstatistik for sparekasserne vil blive etableret fra 1972.

Ved udformningen af denne statistik er der taget hensyn til, at den skal kunne indpasses i en kvartalsstatistik for banker og sparekasser, som er under planlægning i samarbejde med repræsentanter for disse institutioner. Kvartalsstatistikken søges udformet således, at den viser bankernes og sparekassernes finansielle transaktioners fordeling på sektorer, herunder en fordeling af udlånene samt eventuelt indlånene på erhverv.

10. Importstatistik.

Der vil fra begyndelsen af 1972 hver måned blive givet en opdeling af importen på anvendelsesformål.

11. Lager- og investeringsstatistik.

Et undersøgelsesarbejde har i nogen tid stået på med henblik på at finde frem til, på hvilke punkter lager- og investeringsstatistikken bør udbygges, og hvilke krav dette vil stille til nye indberetninger fra virksomhederne. Da tilslutning til EF vil nødvendiggøre en række omlægninger inden for industristatistikken, der også vil forudsætte ændringer i virksomhedernes indberetningssystem til Danmarks Statistik, vil det være nødvendigt at koordinere en udbygning af lagerstatistikken med de omlægninger i industristatistikken, som skal gennemføres i tilfælde af tilslutning til EF.

12. Ordrestatistik.

På lignende måde er det tanken først at påbegynde den ordrestatistik for industrien, som lovforslagets vedtagelse vil muliggøre, fra 1973, således at den vil kunne koordineres med de ændringer i industristatistikken, som tilslutning til EF vil nødvendiggøre.

13. Indkomststatistik.

a. Lønstatistik.

Der er fra 1966 etableret en årlig statistik over statsansattes lønninger. Samtidig blev der optaget forhandlinger med kommunerne om etablering af en årlig statistik over de kommunalt ansattes lønninger. Fra kommunernes side påtog man sig i løbet af nogle år gradvis at etablere en sådan statistik. Bl. a. som følge af de krav, kommunalreformen har stillet til kommunerne, er der dog indtrådt forsinkelser med hensyn til iværksættelse af dette program.

Danmarks Statistik har i 1968 iværksat en kvartalsvis lønstatistik fra slagteriarbejdere svarende til Dansk Arbejdsgiverforenings lønstatistik for arbejderne på det private arbejdsmarked. Danmarks Statistik har endvidere fra 1969 efter forhandling med Rederiforeningen offentliggjort en årlig lønstatistik for søfartserhvervet og har som nævnt ovenfor under 1 i 1971 etableret et månedligt indeks for timeløn og lønsom for arbejdere beskæftiget i industrien.

b. Indkomstudviklingen for selvstændige.

Herudover har Danmarks Statistik siden 1966 opbygget en funktionel regnskabsstatistik for erhvervene. Denne omfatter industrien (6.000 firmaer med 6 eller flere ansatte), detailhandelen (udsnit på 8.000 firmaer), engros-handelen (11.000 firmaer), bygge- og anlægfirmar (udsnit på 1400 firmaer) og rederier (350 firmaer).

Statistikken giver i første række oplysninger om udviklingen i de pågældende erhvervs bruttoindtjening, d. v. s. omsætningen med fradrag af udgifter til varekøb (reguleret for lagerforskydninger), lønninger samt øvrige omkostninger. Bruttoindtjeningen omfatter herefter udover den egentlige fortjeneste udgifter til renter og afskrivninger.

Indkøringen af denne ret omfattende regnskabsstatistik til belysning af bl. a. udviklingen i virksomhedernes bruttoindtjening har været forbundet med visse vanskeligheder. Sammenholdelsen af erhvervsregistrets fortegnelse over f. eks. engrosfirmaer med de momsregistrerede engrosvirksomheder har vist betydelige uoverensstemmelser og nødvendiggjort nærmere undersøgelser, der har bevirket en ret stor forsinkelse i skemaudsendelsen for de kombinerede han-

dels- og produktionsvirksomheder, ligesom uoverensstemmelser har medført en forøgelse af de revisionsmæssige arbejder. Det har også taget tid for virksomhederne at indstille sig på afgivelse af regnskabsmæssige oplysninger i den nødvendige standardiserede form, der i mange tilfælde afviger fra virksomhedernes regnskabsførelse. Som følge af disse vanskeligheder vil statistik for året 1969 først kunne offentliggøres omkring årsskiftet 1971—72.

De fleste af disse vanskeligheder er imidlertid nu overvundet, og det påregnes, at det i løbet af de kommende to år vil være muligt at fremskynde statistikken således, at offentliggørelse vil kunne finde sted godt 1 år efter udløbet af det regnskabsår, de vedrører. Det må herved tages i betragtning, at der for en statistik, som bygger på firmaernes regnskabsaflæggelser, nødvendigvis må hengå relativt lang tid efter kalenderårets udløb, før de nødvendige oplysninger kan foreligge til statistisk bearbejdning, bl. a. fordi adskillige firmaer benytter forskudte regnskabsår. I sådanne tilfælde må oplysningerne henføres til det kalenderår, hvori hovedparten af regnskabsåret falder. Dette indebærer, at firmaer, der eksempelvis har regnskabsår fra 1. maj til 30. april, først kan afgive oplysninger adskillige måneder efter kalenderårets udgang. Selvom regnskabsstatistikken således ikke umiddelbart kan anvendes til belysning af indkomstudviklingen i det helt korte løb, er en kvalificeret regnskabsstatistik som den, der er udviklet i de seneste år, en forudsætning for nærmere analyser af en række aktuelle udviklingsforløb. Regnskabsstatistikken er tillige en væsentlig bestanddel af grundlaget for opgørelsen af de enkelte erhvervs bidrag til nationalproduktet.

c. Statistik over den personlige indkomstfordeling på grundlag af skatteansættelserne.

Herudover er der planlagt en omfattende personlig indkomststatistik på grundlag af kildeskattens slutligningsmateriale. Kildeskattens indførelse har ændret grundlaget for den statistik vedrørende indkomster og formuer samt betalte skatter, der tidligere blev udarbejdet ved brug af oplysninger indgået fra de lokale skattemyndigheder, og som krævede ret omfattende manuel bearbejdning. Under det nye system udarbejdes

statistikken ved brug af de oplysninger, der anvendes ved kildeskatteadministrationens beregning af slutligningen. Ved bearbejdningen af dette materiale er der i samarbejde med skattemyndighederne og det centrale personregister, CPR, truffet forberedelser til at foretage mere sikre opdelinger efter de indkomstansattes stillinger end hidtil muligt. Ved udsendelsen af selvangivelserne benyttes de stillingsbetegnelser, der er opført i CPR. Fejlagtige stillingsangivelser skal rettes ved selvangivelsernes udfyldelse eller under ligningen, hvorefter ligningsmyndighederne indfører oplysning om den pågældende skatteydere status som selvstændig, lønmodtager, ude af erhverv eller andet. Stillingsoplysning med statuskode overføres herefter via kildeskatteadministrationen til CPR. På dette grundlag kan der derpå foretages en opdeling, dels i 118 forskellige stillingsgrupper, dels i ca. 20 socio-økonomiske grupper, d. v. s. grupper, som i økonomisk og social henseende adskiller sig væsentligt fra hinanden.

Med opdeling efter stilling og status m. v. vil der blive meddelt oplysninger efter indkomstens størrelse. Herudover forberedes offentliggørelse af oplysninger om forholdet mellem de indkomstansattes indkomst og formue, mellem indkomsten og familiens størrelse og hustruindkomstens betydning for familiens samlede indkomst samt om forholdet mellem indkomst og alder. Oplysninger vedrørende disse forhold er hidtil kun meddelt med flere års mellemrum. Endvidere vil der som hidtil blive meddelt oplysninger om samtlige indkomst- og formueansættelser fordelt efter bopælskommune og køn. For lønmodtagere er det hensigten herudover at meddele særskilte oplysninger om bruttoindkomst, d. v. s. indkomst før ligningsmæssige fradrag fordelt på stilling, køn, civilstand og bopæl.

Udover slutligningsstatistikken vil der blive meddelt resultater af slutskatteberegningen. Det er hensigten bl. a. at offentliggøre oplysninger om indkomster, formuer og slutskatter pr. kommune; desuden om frivillige indbetalinger, overskydende skat og restskat og endvidere om slutaftregningen mellem kommunerne og staten. Resultaterne af den statistiske bearbejdelse af slutligningen for 1970 forventes at kunne offentliggøres i første halvdel af 1972.

d. Udnyttelse af kildeskatteregistrenes oplysninger i øvrigt til belysning af indkomstudviklingen.

Gennem de redegørelser, som arbejdsgiverne månedligt eller kvartalsvis skal indsende til kildeskattedirektoratet, fremkommer oplysninger om størrelsen af de løbende lønudbetalinger. Arbejdsgiverredegørelserne ville, såfremt de opretholdes i den hidtidige form, desuden ved samkøring med Danmarks Statistiks Erhvervsregister via arbejdsgivernes kildeskattenumre give mulighed for at foretage opgørelser over de kvartalsvise lønudbetalinger fordelt på brancher til supplerende af virksomheds- og beskæftigelsesstatistikken. Da det er usikkert, om de månedlige eller kvartalsvise arbejdsgiverredegørelser vil blive opretholdt, har Danmarks Statistik dog ment indtil videre at måtte afstå fra at investere større beløb i en planlægning af den statistiske udnyttelse af dette materiale.

Derimod stiles der mod en statistisk udnyttelse af de oplysninger, der fremkommer igennem arbejdsgivernes månedlige indbetalinger af indeholdt skat for lønmodtagere. Disse oplysninger vil formentlig kunne bidrage til en bedømmelse af konjunkturudviklingen.

e. Indkomststatistisk analysearbejde.

Fra efteråret 1971 har man påbegyndt et indkomststatistisk analysearbejde, hvor man søger at knytte de forskellige indkomststatistiske kilder sammen til et helhedsbillede af indkomstudviklingen i de forskellige befolkningsgrupper.

14. Sæsonudjævning af tidsserier.

Der er i 1971 iværksat offentliggørelse af sæsonudjævnede tal for en række serier af væsentlig betydning for bedømmelsen af konjunkturudviklingen, heriblandt detailomsætningsindekset, import og eksport og industriens omsætning.

15. Opbygning af en konjunkturmodel.

I samarbejde med Universitetets økonomiske Institut arbejdes der på opbygning af en dansk konjunkturmodel, hvorved man søger at sammenfatte de mange forskellige konjunkturindikatorer til et helhedsbillede. Konjunkturmodellen vil bl. a. blive søgt anvendt til korttidsforudsigelser af kon-

junkturudviklingen. Det påregnes, at foreløbige anvendelser af modellen kan finde sted i slutningen af 1972.

Spørgsmål 3:

Kan ministeren give oplysning om, i hvilket omfang loven skal ændres, hvis der skal skabes hjemmel for, at EF-myndighederne i tilfælde af dansk indtræden i EF kan kræve oplysninger direkte hos danske virksomheder?

Svar:

Selve Romtraktaten giver ikke EF-myndighederne hjemmel til at indkræve statistiske oplysninger direkte hos danske myndigheder. Kul- og Stålundstraktaten indeholder derimod en bemyndigelse til Den Høje Myndighed til for det vareområde, der er omfattet af traktaten, at indhente statistiske oplysninger direkte hos virksomheder i medlemslandene. For Danmarks vedkommende får denne hjemmel kun betydning forsåvidt angår en enkelt virksomhed (Stålvalseværket i Frederiksværk).

Justitsministeriet har oplyst, at ratifikationen af traktaten om Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber vil indebære, at den nævnte hjemmel i Kul- og Stålundstraktaten får retskraft i Danmark, således at en ændring af Lov om Danmarks Statistik ikke vil være påkrævet.

Der er i EF vedtaget enkelte direktiver og forordninger, der pålægger medlemslandene at udarbejde nærmere fastlagte statistikker, ligesom der foregår et snævert uformelt samarbejde mellem Kommissionen og medlemslandenes statistiske centralbureauer om harmonisering af statistikproduktionen, bl. a. gennem vedtagelse af mindstekrav til statistikproduktion på visse områder og fastlæggelse af fælles definitioner, klassifikationer og nomenklaturer. Den eksisterende hjemmel i Lov om Danmarks Statistik til indsamling af oplysninger er tilstrækkelig til, at Danmarks Statistik i givet fald kan tilpasse statistikproduktionen til disse krav. Med de foreslåede udvidelser af lovhjemmelen vil man også være i stand til at imødekomme forudselige fremtidige krav. Man er bekendt med, at der i EF finder forhandlinger sted om vedtagelse af et direktiv, der bl. a. vil pålægge medlemslandene at indsamle oplysninger fra industrien om ordrebeholdninger.